

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie propozycji dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 92/12/EWG w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania

(COM. (2004) 227 final — (CNS)2004/0072)

(2005/C 120/19)

Dnia 2 kwietnia 2004 r. Rada, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej

Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej, której powierzono przygotowanie prac na ten temat, przyjęła swoją opinię w dniu 7 października 2004 r. Sprawozdawcą był **Clive Wilkinson**.

Na 412 sesji plenarnej (posiedzenie z dn. 27 października 2004 r.), Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, stosunkiem głosów 84 do 11, przy 5 głosach wstrzymujących się, przyjął następującą opinię:

1. Wprowadzenie

1.1 Zanim zaczął funkcjonować rynek wewnętrzny, istniały duże różnice w zakresie systemów oraz stawek stosowanych wobec towarów podlegających podatkowi akcyzowemu, wynikające z różnic historycznych i kulturowych między Państwami Członkowskimi. Dyrektywa 92/12/EWG uzgodniła harmonizację ogólnych warunków dla wyrobów objętych podatkiem akcyzowym⁽¹⁾, a także przechowywania, przepływu oraz kontrolowania takich wyrobów⁽²⁾.

1.2 Art. 27 tej dyrektywy wymagał, aby przed dniem 1 stycznia 1997 r., Rada ponownie rozpatrzyła przepisy art. 7, 8, 9 i 10 oraz przyjęła wszelkie niezbędne zmiany⁽³⁾. Wytoczony termin ostateczny dnia 1 stycznia 1997 r., okazał się być zbyt wczesny, aby wydać zasadną opinię dotyczącą problemów, które były i są nadal napotykanne w stosowaniu tych artykułów.

1.3 Od chwili wejścia w życie dyrektywy, zainteresowanie przepływem wyrobów podlegających opłacie akcyzowej, za które już zapłacono podatek, uregulowanym przez art. 7-10 tej dyrektywy, znacząco wzrosło. Doprowadziło to, na

⁽¹⁾ Tymi towarami są wyroby tytoniowe, oleje mineralne oraz napoje alkoholowe

⁽²⁾ Ogólnie, wyroby przepływają wewnątrz UE na zasadzie „zawieszenia podatku akcyzowego” pomiędzy „składami podatkowymi” w Państwach Członkowskich, zgodnie z uzgodnioną dokumentacją. Podatek akcyzowy uiszczany jest w Państwach Członkowskich, w których te wyroby są w legalny sposób dopuszczane do konsumpcji.

⁽³⁾ Towary objęte podatkiem akcyzowym, już odpuszczone do konsumpcji w danym Państwie Członkowskim, zatem od których podatek akcyzowy został w tym państwie zapłacony, także mogą się przemieszczać w granicach UE. Taki przepływ regulują przepisy art. 7-10.

żądanie podmiotów gospodarczych, do wprowadzenia przez niektóre Państwa Członkowskie pewnych uproszczonych procedur. Napłynęło także wiele skarg od osób prywatnych na temat sposobu, w jaki stosowano przedmiotowe artykuły.

1.4 Komisja uznaje, iż w chwili obecnej zrozumienie problemów pojawiających się w różnych uwzględnionych kategoriach przepływu⁽⁴⁾ jest na tyle dostateczne, że pozwala na sformułowanie propozycji niezbędnych zmian.

2. Uwagi ogólne

2.1 Funkcjonowanie jednolitego rynku w odniesieniu do towarów objętych podatkiem akcyzowym okazało się skomplikowane w zakresie jego szczegółowych uregulowań, z konsekwencją w postaci niepewności, jak w pewnych przypadkach należy stosować obowiązujące przepisy, i nałożyło znaczące obciążenia administracyjne na zainteresowane przedsiębiorstwa. Propozycje Komisji obejmują transakcje handlowe, sprzedaż osobom fizycznym i sprzedaż na odległość. Mają na celu doprecyzowanie, uproszczenie i zharmonizowanie istniejących zasad dotyczących przepływu w ramach UE, w przypadku którego podatek akcyzowy za dane wyroby został już pobrany w jakimś Państwie Członkowskim, oraz liberalizację takiego przepływu celem zagwarantowania konsumentom UE większych korzyści wynikających z rynku wewnętrznego. Komitet popiera te dwa cele.

2.2 Z uwagi na wartość przychodów Państw Członkowskich z podatków akcyzowych⁽⁵⁾ a także ze względu na różnice w sposobach stosowania właściwych przepisów przez Państwa Członkowskie, Komisja miała trudności z uzgodnieniem treści

⁽⁴⁾ Do tych kategorii należą wyroby przemieszczane pomiędzy Państwami Członkowskimi w celach handlowych (innych niż „sprzedaż na odległość”), które określane są jako cele inne niż do użytku osobistego przez osoby fizyczne, wyroby nabywane bezpośrednio przez osoby fizyczne do ich własnego użytku oraz sprzedaż na odległość.

⁽⁵⁾ Całkowita wartość w PKB Państw Członkowskich UE w 2001 r. (15 PC) przekroczyła 8,8 miliardów EUR, natomiast średnie przychody UE z podatku akcyzowego jako odsetek PKB wyniosły 2,72 %.

zmian z Państwami Członkowskimi. Odnotowano, że 10 „nowych” Państw Członkowskich nie uczestniczyło w dyskusjach z Komisją, które doprowadziły do opracowania tych propozycji. Komitet uznaje, że Państwa Członkowskie muszą korzystać z podatków akcyzowych jako źródła ich przychodów, ale wątpi, że te propozycje zmienią zwyczajnie konsumentów do tego stopnia, iż będą miały one faktyczny wpływ na wielkość przychodów całkowitych.

2.3 W odniesieniu do towarów objętych podatkiem akcyzowym, na ceny płacone przez konsumentów często olbrzymi wpływ mają zastosowane stawki podatkowe. Dzieje się tak zwłaszcza w przypadku wyrobów tytoniowych oraz napojów alkoholowych⁽¹⁾. Nastąpiło pewne zmniejszenie różnic pomiędzy stawkami podatku akcyzowego stosowanymi w Państwach Członkowskich od początku ustanowienia jednolitego rynku; jednakże dopóki obowiązujące stawki nie staną się przynajmniej przedmiotem znaczącej harmonizacji, dopóty w tej dziedzinie będzie istniała motywacja do poszukiwania okazji oraz prowadzenia zorganizowanej działalności przestępczej.

2.4 Obywatele UE oczekują od jednolitego rynku możliwości odnoszenia różnego rodzaju pożytków, jednak prawo do nabywania dowolnych wyrobów w obrębie UE po cenach lokalnych, stanowi istotną korzyść. Odmówienie obywatelom tego prawa nie zachęca ich do postrzegania UE w pozytywnym świetle.

2.5 Jak wskazuje Komisja, ten rodzaj przepływu produktów podlegających akcyzie, do którego stosują się wspomniane artykuły, dotyczył głównie osób fizycznych lub drobnych podmiotów gospodarczych, nie dysponujących pokaźnymi środkami pieniężnymi lub infrastrukturą handlową. Ważne jest, aby wszystkie uzgodnione środki były jasne, proste do zrozumienia oraz, w miarę możliwości, nieskomplikowane w zastosowaniu. Muszą być one także realistyczne i nadające się do wykonania.

2.6 Na prawdziwym rynku wewnętrznym, przepisy dotyczące wyrobów tytoniowych także powinny zostać zliberalizowane. Jednakże, Komitet uznaje, że podejmując decyzję, które towary należy objąć zmienioną dyrektywą, Państwa Członkowskie będą musiały w pełni rozważyć wszelkie możliwe implikacje oraz że analizy takie mogą skłonić je do wyłączenia niektórych produktów.

2.7 Komisja zauważa także, że oleje mineralne rzadko podlegają przepływowi w innym celu niż handlowy. Tym samym jasne jest, że tak sformułowane propozycje miałyby przede wszystkim wpływ na przepływ napojów alkoholowych.

(1) Ceny sklepowe wyrobów tytoniowych są około 3,7 razy wyższe w najwyższym opodatkowanym Państwie Członkowskim niż w najniższym opodatkowanym. Stawki podatku akcyzowego stosowane dla napojów alkoholowych różnią się pomiędzy Państwami Członkowskimi o najwyższych i najniższych podatkach 15,9 razy dla piwa oraz „produktów pośrednich” oraz 9,2 razy dla napojów spirytusowych. Nie można w ten sposób porównać wyrobów winnych, ponieważ wino nie jest w ogóle opodatkowane w 12 z 25 Państw Członkowskich, a minimalny podatek w wys. 2 eurocenty za butelkę stosowany jest w 2 innych Państwach Członkowskich.

2.8 Komitet z dużym zadowoleniem przyjmuje fakt, że wiele z tych propozycji opiera się na poradach i wnioskach skierowanych przez organizacje przedsiębiorców zaangażowanych w tę problematykę oraz że uwzględniają one skutki dla mniejszych przedsiębiorstw.

3. Uwagi szczegółowe

3.1 **Artykuł 7.** Artykuł ten zasadniczo odnosi się do takich spraw, jak osoby zobowiązane do uiszczenia podatków akcyzowych w różnych okolicznościach, formalności administracyjne, sprzedaż dla pasażerów statków i samolotów podróżujących w obrębie UE oraz sposób traktowania strat towarów od których zapłacono akcyzę, mającymi miejsce podczas transportu w granicach UE.

3.1.1 Komitet z zadowoleniem przyjmuje wyjaśnienia oraz harmonizację, jakie przyniosą propozycje Komisji. Z dużym zadowoleniem przyjmuje także stwierdzenie potrzeby ograniczenia olbrzymiej ilości pracy administracyjnej wymaganej celem osiągnięcia pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami. Komitet popiera fakt zwrócenia się przez Komisję do Państw Członkowskich o umożliwienie wprowadzenia uproszczonych procedur poprzez proste dwustronne umowy administracyjne zawierane pomiędzy Państwami Członkowskimi.

3.2 **Artykuł 8.** Artykuł ten dotyczy wyrobów nabywanych przez osoby fizyczne do ich własnego użytku. Główną problematyczną kwestią w tym zakresie jest obowiązek przewozu osobiście przez takie osoby fizyczne danych produktów.

3.2.1 Komitet z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji co do liberalizacji obecnie stosowanego systemu w przypadku zakupów na odległość dokonywanych przez osoby fizyczne, tak aby nie istniała potrzeba osobistego transportu nabytych towarów.

3.2.2 Komitet rozumie, że nowa propozycja, zgodnie z którą osoby fizyczne osobiście organizowałyby dostawę towarów do innego Państwa Członkowskiego (a różne formalności z tym związane nie mogłyby zostać załatwione przez sprzedawcę) jest zgodna z aktualnymi przepisami VAT stosowanymi w przypadku zakupów na odległość. Jednakże trudno sobie wyobrazić, jak procedurę tę można byłoby zastosować w praktyce. Przykładowo, sprzedawcy mogliby polecać miejscowych agentów, którzy organizowaliby transport, tym samym spełniając wymóg prawny, zabraniający im zajmowania się taką organizacją; jednak skutek byłby ten sam. Należy wyjaśnić, że na mocy zmienionej dyrektywy tego rodzaju doradztwo nie stanowiłoby naruszenia przepisów.

3.3 Komitet popiera propozycję zniesienia „indykatywnych ograniczeń”⁽¹⁾, jako możliwego dowodu na to, czy towary służą do użytku osobistego czy handlowego. Ogólnie rzecz biorąc, społeczeństwo postrzega te wielkości jako ograniczenia ilościowe, a zbyt często limity takie są za bardzo restrykcyjnie interpretowane w niektórych Państwach Członkowskich. Komitet uznaje, że usunięcie tych limitów może utrudnić zwalczanie działalności przemytniczej, niemniej jednak ograniczenia takie nigdy nie były stosowane jako coś więcej niż jeden ze sposobów na wskazanie, czy przepływ produktów został dokonany bardziej do celów handlowych niż osobistych; nie są one same w sobie dostatecznym dowodem z prawnego punktu widzenia.

3.3.1 Jednakże, Komitet sugeruje, że nie byłoby niewłaściwe stosowanie niektórych ograniczeń ilościowych w przypadku zakupów na odległość (tzn. gdy towary nie są osobiście przewożone przez zainteresowane osoby).

Bruksela, 27 października 2004 r.

3.4 **Artykuł 9.** Propozycje obejmujące przepływ olejów mineralnych dla użytku osobistego wydają się nie stwarzać istotnych problemów.

3.5 **Artykuł 10.** Komitet z zadowoleniem przyjmuje proponowane doprecyzowanie, gdzie należy płacić podatek akcyzowy.

4. Podsumowanie

4.1 Komitet z zadowoleniem przyjmuje propozycje przedstawione przez Komisję w odniesieniu do dziedziny o tak wielu złożonych i delikatnych aspektach.

4.2 Propozycje są realistyczne: popiera się doprecyzowanie różnych kwestii i uproszczenia, konieczna jest harmonizacja a liberalizacja zostanie przyjęta z entuzjazmem przez obywateli UE, ponieważ zwiększy ona korzyści płynące z jednolitego rynku.

Przewodnicząca

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ Ograniczenia indykatywne to obecnie 800 papierosów, 10 litrów spirytusu, 90 litrów wina oraz 110 litrów piwa